

1982-05-14

11.121-619-82
84-07

Örnsköldsviks kommun
Nygatan 18
891 00 ÖRNSKÖLDSVIK

Bildande av Trolltjärns naturreservat, Anundsjö socken, Örnsköldsviks kommun

Administrativa data

Reservatets benämning: Trolltjärns naturreservat

Kommun: Örnsköldsvik

Socken: Anundsjö

Fastighet: Del av Västra Anundsjö 1:1

Markägare: Staten genom statens naturvårdsverk

Lägesbeskrivning: Vid Lägstaån, 1 km norr om Lägsta by, 20 km ostnordost om Solbergs samhälle

Areal: 56 ha 63,3

Topografisk karta: 20I NV

Ekonomiska kartor: 20I 6-7 a-b
(708 60), 20I 6-7 c-d (708 62)

Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Västernorrlands län

Objekt nr: 2202032

Grund för beslut

År 1953 avsattes två mindre domänreservat i skogssluttningen norr om Trolltjärn (M:o 24 och 25). De inlämnades 1967 i ett större domänreservat (Säo 7), där även Trolltjärnen och mellanliggande äldre skog kom att ingå. Under år 1981 överfördes marken från domänfonden till naturvårdsfonden. Genom reservatet går enskild väg.

Ändamålet med reservatet är att i första hand bevara den urskogsartade skogen och de geologiska bildningarna samt att i begränsad omfattning underlätta för allmänheten att besöka området.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, i dess nuvarande lydelse) beslutar länsstyrelsen att del av fastigheten Västra Anundsjö 1:1, Anundsjö socken, Örnsköldsviks kommun ska utgöra

1982-05-14

11.121-619-82
84-07

./.
naturreservat på grund av dess betydelse för kännedomen om landets natur och allmänhetens friluftsliv. Naturreservatet, som omfattar 56 ha, har markerats på till beslutet hörande karta.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8, 9 och 10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området, den enskilda vägen undantagen.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
2. anordna upplag eller utföra utfyllning
3. dra fram permanent mark- eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. dika eller dämna
6. avverka, röja eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växtlighet
7. använda kemiska bekämpningsmedel

B. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på mark och växtlighet
2. störa djurlivet
3. medföra ej kopplad hund
4. tälta eller göra upp eld annat än på anvisad plats
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd samt att gräva upp eller plocka örter, gräs, mossor och lavar

1982-05-14

11.121-619-82
84-07

6. framföra motordrivet fordon

C. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

a. syfte med vård och förvaltningen

Naturreservatet skall vårdas med avsikt att låta vegetationen utvecklas mot naturskog och i begränsad omfattning underlätta för allmänheten att besöka området.

b. skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vård genom att fastställa bifogad skötselplan.

c. Naturreservatet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

d. förvaltare

Trolltjärns naturreservat skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Bertil Löfberg jämte ledamöterna Anund Hedberg, Bo Holmberg, Per-Richard Molén, Ivar Nordlander, Ingrid Norman, Lage Nyhlén, Harald Olsson, Stig Olsson, Bertil Rönnberg, Rolf Sellgren samt suppleanterna Anna-Lisa Andersson, Sven Lindström och Sven-Erik Persson.

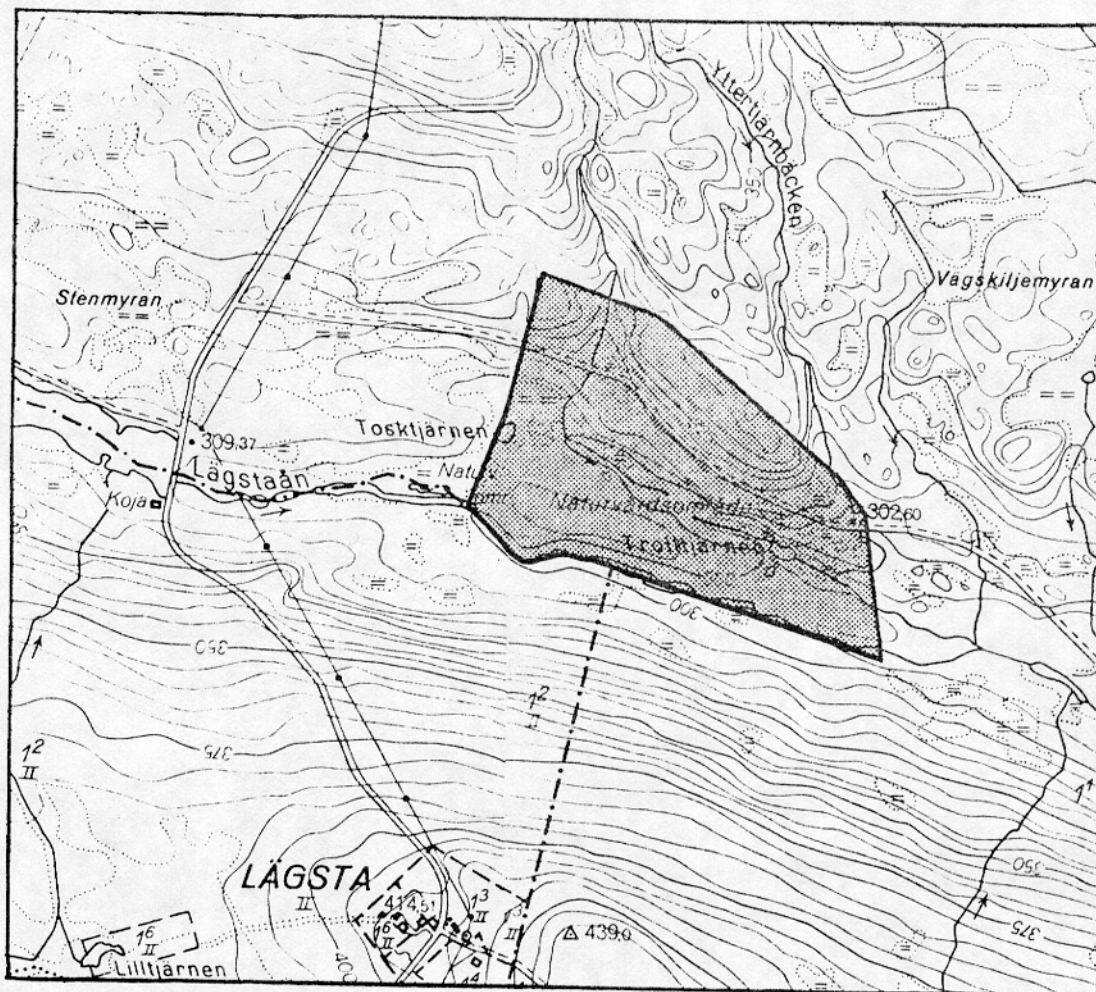
I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Nils Sjölin, byrådirektör Bengt Norén, länsassessor Bengt Olavi, biträdande överlantmätare Hans-Yngve Eriksson och förste byråinspektör Jan Lundqvist, föredragande.

Bertil Löfberg

Jan Lundqvist

Bilagor
Beslutskarta
Skötselplan

Bestyrkes *B. Lagerström*

TROLLTJÄRNS NATURRESERVAT

Västernorrlands län
Örnsköldsviks kommun

Naturreservat (Vägen genom
reservatet omfattas ej av
reservatsbestämmelserna)

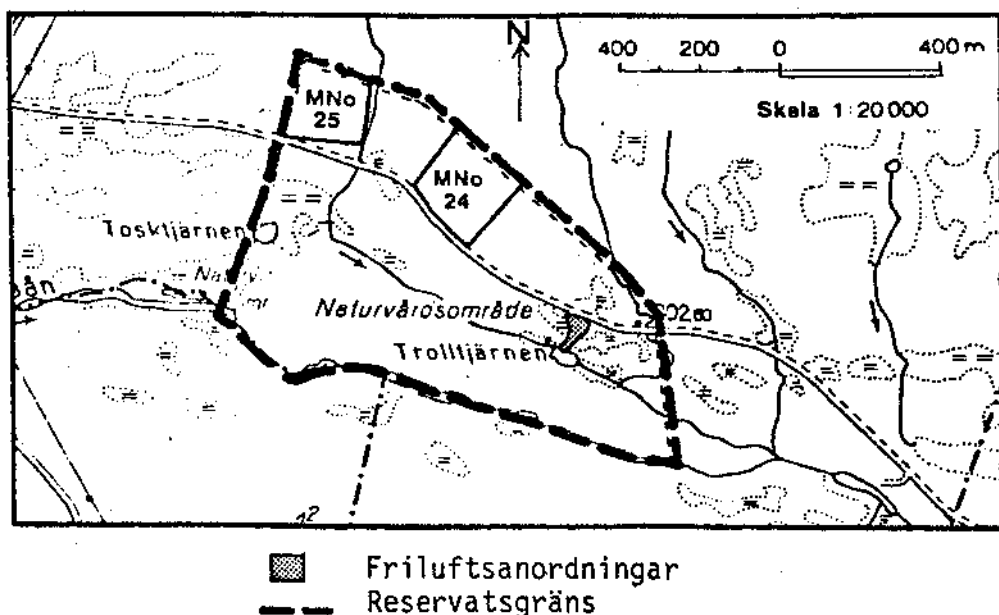

Kopia av ekonomiska kartan, skala 1:20 000

Tillhör länsstyrelsens beslut 1982-05-14
dnr 11.1211-619-82

Skötselplan för Trolltjärns naturreservat

BESKRIVNING AV NATURFÖRHÅLLANDEN

Inledning

Naturreservatet ligger lättåtkomligt på ömse sidor om en bilväg längs Lägstaån. Det omfattar de tidigare domänreservaten MNo 24, MNo 25 och Sö 7 på en höjd av 300 - 340 m över havet. Följande beskrivning av skogen är hämtad ur Per Simonssons "Urskogar och naturskogar i Västernorrlands län" 1979, s 135 - 136.

Skogen utgörs till övervägande del av gamla tallöverståndare på 250 - 300 år i en undertill kommande, yngre generation av framför allt tall i 110 - 120-års åldern. Denna yngre generation har uppkommit efter en brand för ca 130 år sedan vilken berörde större delen av området. På några ställen finns också gamla granar som ej berörts av branden. Förutom de skogliga värdena har området också höga rekreativa och ornitologiska värden.

Skogsbestånd

Uppe i det nordvästra hörnet av bestånd MNo 25 finns rikligt med gamla tallar som överlevt branden och är i en ålder av 250 - 300 år. Under tallarna har en god förnygring av både tall och gran kommit, som nu är i 110 - 120 års åldern, samt enstaka björkar. Det finns också några få gamla grova granar som måste ha klarat branden. De är tyvärr helt murkna i kärnan och därför omöjliga att åldersbestämma. Torrakor finns det gott om men däremot endast ett fåtal lågor. Den nya trädgenerationen har inte blivit så gammal att den börjat dö och troligen har man tagit tillvara de tidigare branddödade träden. Jag såg också enstaka gamla tallstubbar och på några ställen finns med yxa nerhyggna tallstammar som ej tagits

1982-05-14

11.121-619-82
84-07

tillvara. Skogstypen är frisk ristyp och här finns ett humuslager på ca 5 cm vilket visar att branden inte har gått så hårt fram.

I partiet mellan MNo 25 och 24 finns också gamla tallöverståndare i en skog av tall i den yngre generationen. Skogen är genomhuggen för uppskattningsvis 20 år sedan och träd från både den gamla och nya generationen är avverkade.

Inom MNo 24 finns inte lika många tallöverståndare som i MNo 25. Förnygringen är framför allt 110 - 120-årig tall som står ganska glest och har därför haft möjlighet att växa snabbt. Skogen inger närmast ett välskött intryck men det finns inga spår av gallring. Endast få torrakor och lågor förekommer. Skogstypen är torr ristyp.

Skogen öster om MNo 24 och norr om vägen är kraftigt genomhuggen och alla äldre tallar samt de grövsta tallarna i den yngre generationen är avverkade.

Mellan vägen och bäcken som rinner till Trolltjärnen finns ett område med barrblandskog. Skogstypen är frisk ristyp och troligen har branden gått fram mycket lätt här. Det förekommer många äldre granar och den äldsta som kunde åldersbestämmas var 240 år.

Reservatets sydgräns utgörs av Lägstaån. Skogen utefter denna är en gles tallskog med 250 - 300-åriga överståndare och en drygt 100-årig ny tallgeneration med inslag av björk och gran. Torrakor finns medan det däremot är ytterst lite med lågor. Gamla tallstubbar från grova träd syns lite här och var. En gammal körväg går parallellt med ån och förbi en gammal vältimrad men nu raserad skogskoja i sydöstra hörnet.

Trolltjärnen ligger idylliskt insprängd mellan 5 - 6 m höga bergväggar i norr och söder. Den är troligen ett resultat av isens och vattnets erosion under istiden. I öster och väster omges tjärnen av myrmark där det delvis finns gott om torrakor. Runt bäckfåran vid utloppet växer rikligt med vide, al och björk. Ytterligare en tjärn finns och den ligger vid reservatets västgräns. Den har tidigare varit reglerad. Myren runt denna är en mosse med en stor mängd torrakor. I sydvästra hörnet finns ett stort stenfält som tidigare måste ha varit botten på Lägstaån när den var en stor isälv.

Fågelliv

Fåglar nämnda av Guvå 1970 är rödstjärt, taltrast, sädesärla, lövsångare, bergfink, trädgårdssångare, gransångare, lavskrika, grönsiska, grå flugsnappare, kungsfågel och större hackspett. Simonsson (1979) observerade tjäder och spillkråka. De gamla tallarna erbjuder goda häckningsmöjligheter för vissa rovfåglar.

1982-05-14

11.121-619-82
84-07

FRILUFTSANORDNINGAR

Den vackra Trolltjärnen och den omgivande gamla skogen har stort värde ur friluftslivssynpunkt. En markerad och spånglagd stig leder ner till tjärnen ifrån vägen. Spångerna är i bra skick.

Vid vägen är en rastplats anlagd med bord och bänkar, eldring, vägvisare, dass, kallkälla och sopställ. På branten ovanför Trolltjärnen finns en räddningslina.

PLANDEL

Mål för disposition och skötsel av mark

Enligt reservatsbeslutet skall inga skogliga åtgärder vidtas i området och kemiska bekämpningsmedel får inte användas. Marken skall inte skadas. Bestämmelserna gäller inte för vägen och vägdikena.

Mål för friluftsutnyttjandet

Ändamålet med reservatet och skötseln är att i begränsad omfattning underlätta för allmänheten att besöka reservatet. De befintliga anordningarna, dvs rastplats med information, bord/bänkar med eldstad, dass och spånglagd stig ned till Trolltjärnen skall bibehållas och underhållas.

Upprustning av anordningar

Följande åtgärder behöver snarast vidtas:

1. Dasset förses med nytt papptak
2. Tavelställ sätts upp vid rastplats och förses med informationtavla. Vägvisare ska ge upplysning om väg till Trolltjärn, dass och kallkälla.
3. Ny bord/bänkenhet ska ersätta den gamla och eldstaden repareras.
4. Reservatsgränsen märks ut.

Löpande skötsel

Sopstället töms av förvaltaren i samband med vissa av sophämningsdagarna i Stockholmsgatornas reservat.

Rastplatsen förses med ved under ett enkelt tak för att undvika vedhugning i reservatet.

Tillsyn bör ske minst en gång per år.

Finansieringsplan

Åtgärd	Arbets- och material- kostnad	Intäkter
<u>Upprustning</u>		
Information, gränsmarkering	7 000	
Rastplats, dass	3 000	
<u>Årligt underhåll</u>		
Tillsyn	1 dv	
Renhållning	4 dv	
Friluftsanordningar	1 dv	
Materialkostnader	1 000 kr	

samtliga åtgärder bekostas av staten.

LITTERATUR

- Eriksson, L & Johansson, H G. 1962. Ett issjöavlopp — "Stockholmsgatan". Lakasjöissjöns avlopp på gränsen mellan Lappland och Ångermanland. Naturgeografisk proseminarieuppsats. Stencil.
- Guvå, L. 1970. Naturvårdsinventering i Västernorrlands län. Del 1. Ångermanland: Nolaskogsdelen. — Stockholm.
- Simonsson, P. 1979. Urskogar och naturskogar i Västernorrlands län. — Länsstyrelsen i Västernorrlands län 1979:11. Härnösand.